

Motion

1983/84: 1742

Roland Sundgren m. fl.

Administrativt inriktad utbildning inom dataområdet

I proposition 1983/84: 100, under anslagsposten D9. Förändringar av högskolans administrativt inriktade utbildning inom dataområdet, framläggs förslag vilket, om det genomförs, innebär att ADB-linjen återförs till gymnasieskolan fr. o. m. 1985/86 i form av en högre specialkurs.

ADB-linjen (40 poäng) är den enda linjen med primärkommunalt huvudmannaskap. Linjen är i huvudsak lokaliserad till högskoleorter, vilka också har systemvetenskaplig linje (120 poäng) med statligt huvudmannaskap. Undantag är Eskilstuna-Västerås, Gävle-Sandviken och Sundsvall-Härnösand.

Vid högskolereformen förutsattes att all högskoleutbildning på sikt skulle förstatligas. Huvudmannaskapskommittén föreslog i sitt betänkande (Ds U 1980:6) att ADB-linjen skulle få statligt huvudmannaskap. Därför försökte man både lokalt och centralt att studieorganisatoriskt integrera ADB-linjen och den systemvetenskapliga linjen. På flera orter inrättades gemensamma linjenämnder för primärkommunal och statlig utbildning inom sektor 2 med syftet att samplanera utbildningen både studieorganisatoriskt och resursmässigt. Detta har inneburit att ADB-linjen i dag på många orter är starkare knuten till den statliga högskoleenheten än till gymnasieskolan.

Den arbetsgrupp inom UHÄ, som utrett den administrativt inriktade datautbildningen, har inte kunnat redovisa ett godtagbart förslag till ny studieorganisation. Arbetsgruppen har varit fixerad vid förutsättningen att ADB-linjen skall integreras med den systemvetenskapliga linjen och att studietiden på den sistnämnda linjen skall förlängas med 40 poäng. Därför har gruppen inte allsidigt belyst möjligheterna att åstadkomma en arbetsmarknadsanpassad studieorganisation, lämpad för återkommande utbildning.

Föredraganden har sett sig nödsakad att frångå UHÄ:s förslag och i stället förorda att ADB-linjen överförs till gymnasieskolan såsom högre specialkurs. Av kostnadsskäl har föredraganden inte heller kunnat förorda en förlängning av den systemvetenskapliga linjen.

Med en annan studieordning än den hittills föreslagna kan önskade fördelar vinnas. Därför föreslår vi att tillgängliga resurser disponeras på följande sätt.

- ADB-linjen avskaffas. Frigjorda resurser disponeras till största delen för högre specialkurser inom ADB-området. Kurserna bör ges största möjliga geografiska spridning och inriktas på ADB-användning inom olika

tillämpningsområden. Härigenom bidrar skolväsendet med ett önskat och värdefullt tillskott till ADB-kunnandet i hela landet.

- Viss del av ADB-linjens resurser förs över till den systemvetenskapliga linjen. Denna bör antingen indelas i två etapper, basblock (80 poäng) och fördjupningsdel (80 poäng) eller uppdelas i en kortare linje (80 poäng) med en efterföljande påbyggnadslinje (80 poäng). Härigenom kan man inom ramen för tillgängliga resurser åstadkomma eftersträvad fördjupning inom ADB-utbildningen för de elever som så önskar.
- Basblocket skall ge allmän ADB-kunskap och utbildning med inriktning på yrken som programmerare och systemerare. Det bör lokaliseras till de orter som i dag har ADB-linjen. Härigenom kan de resurser som där byggts upp för ADB-linjen i samverkan med den statliga högskoleenheten nyttiggöras för övrig högskoleutbildning. Dessutom kommer en sådan lokalisering att förbättra den ekonomiska basen för några av högskoleenheterna.
- Fördjupningsdelen (alternativt påbyggnadslinjen) bör åtminstone tills vidare av kostnadsskäl ha ett mindre antal antagningsplatser än basblocket, annars ryms inte den föreslagna förlängningen av linjen inom nuvarande resursram. Utbildningen inom fördjupningsdelen specialiseras för olika tillämpningsområden och lokaliseras i huvudsak till universitetsorterna.

Den av oss föreslagna uppdelningen av systemvetenskaplig linje är effektivare och mer ekonomisk än den av UHÄ föreslagna förändringen av linjen. Långa linjer utan etappindelning och koncentrerade till ett fåtal orter utgör i sig ett avskräckande hinder för många studerande. Därmed minskas linjernas rekryteringsmöjligheter. Långa linjer har ofta lägre genomströmning än korta linjer. Många studerande avbryter av olika skäl studierna. Härigenom utnyttjas samhällets resurser dåligt. Etappindelning och geografisk spridning av den första etappen ger sannolikt bättre resursutnyttjande.

Föredraganden avser att ge SÖ och UHÄ i uppdrag att utreda frågan om att återföra ADB-linjen till gymnasieskolan och lägga fram förslag i samband med anslagsframställningarna för budgetåret 1985/86.

Mot bakgrund härav och vad som ovan anförts hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om att systemvetenskapliga linjen indelas i basblock och fördjupningsdel.
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att basblocket i första hand lokaliseras till de orter som nu har ADB-linjen.

Stockholm den 25 januari 1984

ROLAND SUNDGREN (s)

MARGARETA HEMMINGSSON (s) OLLE SVENSSON (s)

LARS ANDERSSON (s)

THURE JADESTIG (s)